



**ПРОГРАМА ЗА ОБЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА
БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА
НА ОБЩИНА ВЕТОВО**

2021-2025 г.

Приета с Решение №453 от 29.10.2021 г. от Общински съвет – Ветово

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. ВЪВЕДЕНИЕ

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

III. НОРМАТИВНА БАЗА И МЕЖДУНАРОДЕН ОПИТ

IV. АНАЛИЗ НА ОБСТАНОВКАТА

V. МЕТОДОЛОГИЯ

VI. МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА И ТРАЙНО РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

VII. УЧАСТНИЦИ В ПРОГРАМАТА

VIII. СРЕДСТВА И РЕСУРСИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

IX. ПЕРИОД НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

X. ОЦЕНКА ЗА УСПЕВАЕМОСТ НА ПРОГРАМАТА

XI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Общинската програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Ветово е изготвена в изпълнение на чл. 40, ал.3 и ал.4 от Закона за защита на животните и обхваща периода 2021-2025г.

Необходимост от разработването на програмата възниква в резултат на изисквания поставени на Република България и останалите страни членки от Европейския съюз по отношение на грижата и хуманното отношение към животните, и конкретните механизми за овладяване на популацията на безстопанствени кучета в населените места.

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА.

ОСНОВНА ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА:

Целта на тази програма е намаляване на популацията на безстопанствените кучета, чрез прилагане на комплекс от мерки, при които усилията на общинската власт, природозащитните организации, ветеринарните специалисти и гражданите са насочени в една обща посока – намиране на хуманно и съвременно решение на проблема.

Формирането на конкретни цели и мерки на Програмата е извършено на базата на анализ на съществуващото състояние и специфичните местни условия и нужди. От друга страна те са синхронизирани с изискванията поставени в нормативната уредба на Република България и са съобразени с комплексните мерки, определени от Световната здравна организация: строг контрол върху търговията и размножаването на домашни кучета, кастрация и връщане по места на социализирани кучета, които се поемат за обгрижване от страна на граждани, организации и общини.

ПОДЦЕЛИ:

- Установяване на контрол върху популацията на безстопанствени и домашни кучета, като се гарантира здравето на хората, безопасността на градската среда и европейския имидж на Ветово.

- Редуциране броя на уличните кучета до трайно намаляване на популация съгласно разпоредбите на действащото законодателство

- Намаляване до минимум рисковете от разпространение на заразни заболявания, които касаят хора и животни.

- Развиване на чувство за отговорност у хората при отглеждане на домашен любимец.

ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА:

- Овладяване броя на безстопанствените кучета до трайното изчезване на явлението "безстопанствени кучета".

- Контрол върху отглеждането на домашни кучета.

- Намаляване до минимум рисковете от разпространение на заразни заболявания, които касаят хора и животни.

- Повишаване чистотата на градската среда.

- Изготвяне и провеждане на образователни кампании, съгласно чл.2 от Закона за защита на животните.

III. НОРМАТИВНА БАЗА И МЕЖДУНАРОДЕН ОПИТ

- Закон за защита на животните.
- Закон за ветеринарномедицинската дейност.
- Национална програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета.
- Наредба №4 от 1.02.2021 г. за прилагане на Националната програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България и за процедурите по нейното изпълнение, механизма на финансиране и отчетност
 - Европейската конвенция за защита на животните.
 - Международна практика.

IV. АНАЛИЗ НА ОБСТАНОВКАТА

Анализ на обстановката в населените места на Община Ветово

През последните години се наблюдава завишаване броя на безстопанствените кучета, както и на случаите от ухапвания от кучета. Знае се, че нерегистрираните случаи са винаги повече от известните. Част от ухапаните остават извън ползрението на здравеопазването, поради непотърсена медицинска помощ.

1. Описание на проблема

През последните години значително нарасна броят на безстопанствените кучета на територията на общината, което поставя под съмнение сигурността и здравето, европейския облик на населените места, а така също и хуманното третиране на самите животни.

Нарастващата популация на безстопанствени кучета води до:

1.1. Здравни рискове за хората и добитъка:

- Уличните кучета могат да бъдат преносители на болести, опасни за човека и селскостопанските животни - бяс, тения, бруцелоза, микроспория;

1.2. Създаване на дискомфорт на населението:

- Много хора се страхуват от кучета;
- Шумът, създаван от животните през нощта, смущава гражданите;
- Животните са една от причините за замърсяване на градската среда;
- Тежкото положение на безстопанствените кучета травмира хората, които обичат животните.

1.3. Икономическа неефективност:

Неефективните действия от страна на общината до този момент за решаването на проблема са свързани със значителни финансови разходи, а в същото време не са постигнати реални резултати.

1.4. Тежко положение на уличните кучета:

- Кучетата страдат от различни болести, глад и студ;

- Много от бездомните животни биват измъчвани, малтретирани и дори убивани от граждани.

2. Популация на безстопанствените кучета

Една от главните причини за увеличаващата се популация от бездомни кучета е липсата на контрол от страна на собствениците над домашните кучета, повечето от които не осъзнават или се отнасят безотговорно към задълженията си, в резултат на което популацията от бездомни кучета се попълва от изоставените домашни кучета или тяхното нежелано потомство.

Популацията се попълва и от изгубени или избягали домашни животни, временно използвани кучета за пазачи на различни обекти и след това изоставени, както и от новопридошли от други места.

Всички тези групи формират общата картина на популацията от безстопанствени кучета, която при неефективни мерки се поддържа максимална според естествените природни закони.

Определянето на точния брой на безстопанствените кучета е задължително условие при планирането и провеждането на всички мерки за намаляване на тяхната популация.

Кучето достига полова зрялост на 7-8 месечна възраст, ражда 2 пъти годишно средно по 5 до 8 кученца, а продължителността на живота му е 12-20 години.

Очевидно е, че само няколко изгонени домашни кучета са в състояние за кратко време бързо да увеличат броя на бездомните кучета. Ако не се вземат навременни мерки, броят им нараства докато достигне определен максимум. Този максимум се нарича “носещ капацитет на средата” и зависи от условията на средата – количество храна, вода и възможности за подслон. При достигане на носещия капацитет на средата раждаемостта и смъртността на бездомните кучета се изравняват, което означава, че броят им не се увеличава. Ако в тази ситуация се предприеме само отстраняване на бездомните кучета ще се предизвика освобождаване на ниши, които за кратък период ще бъдат заети от други кучета – новородени или мигриращи. Т.е. ще се наблюдава един цикличен и непрестанен процес, при който временно ще се намалява броя на уличните кучета с последвано възстановяване, пак намаляване и възстановяване.

3. Преброяване на безстопанствените кучета на територията на общината

В изпълнение на Националната програма и във връзка с динамиката на популацията, се извършва преброяване на безстопанствените кучета на територията на общината.

1.1. Преброяването следва да започне след уведомление от министъра на Земеделието, храните и горите до Кмета на общината, със заложен в него срок.

3.2. Кметът на Община Ветово издава заповед за извършване на преброяването по специална методика. В преброяването не могат да се включват участниците в дейностите по Програмата, извършващи кастрация и обработка на кучетата.

3.3. Преброяването се извършва веднъж на всеки две години в периода март-юни или септември-ноември.

3.4. При преброяването се отчита всяко куче, намиращо се на обществено място без видимо присъствие на собственик.

3.5. Преброяването се извършва по методика като задължително се отчита приблизителната възраст, пол, видимото здравословно състояние и наличието или липсата на видима маркировка за извършена кастрация. За целите на преброяването следва да се използва примерната методика, посочена в Националната програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета.

V. МЕТОДОЛОГИЯ

Успешната практика налага прилагането на регламентирания от Закона за защита на животните метод за кастрация на уличните кучета и връщането им по обитаваните от тях места до блокиране на раждаемостта - ограничаване капацитета на средата само със стерилни животни.

1. Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка и връщане по места на неагресивни и здрави безстопанствени кучета.

2. Евтаназия на неизлечимо болни и доказано агресивни безстопанствени кучета.

3. Задомяване/осиновяване на безстопанствени кучета.

4. Регистрация и надзор на безстопанствените кучета.

5. Регистрация на домашните кучета.

6. Популяризиране на ползите от кастрацията на домашни кучета.

7. Контрол върху изискванията за отглеждане на домашни кучета.

8. Кампании за подобряване на чистотата на градската среда.

VI. МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА И ТРАЙНО РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

МЯРКА I. Създаване на организация за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на общината.

1. Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка (за кратко наричани обработка) и връщане по места на социализирани и здрави безстопанствени кучета:

Обработката на безстопанствени кучета се извършва в регистрирани стационарни и/или подвижни амбулатории;

Обработката се извършва на принципите на масова кастрация по райони и във връзка с молби и сигнали на граждани;

Залавянето на безстопанствени кучета се извършва съгласно чл.42, ал.1 от ЗЗЖ;

Транспортирането на кучетата се извършва в клетки и съгласно изискванията на чл.42, ал.2 от ЗЗЖ.

2. Евтаназия на неизлечимо болно и доказано агресивни безстопанствени кучета:

Неизлечимо болни животни се подлагат на евтаназия, съгласно чл.179, ал.3, т.1,2 и 4 от ЗВД и чл.51 от ЗЗЖ.

3. Създаване на информационна база данни за обработените безстопанствени кучета, в която се вписва датата и мястото на обработката, ветеринарния лекар извършил манипулацията, мястото, на което е върнато кучето.

4. Установяване на устойчиви практики за осиновяване на безстопанствени животни.

5. Провеждане на информационно - образователни кампании.

МЯРКА II. Определяне на места за разходка на кучета, както и организиране и обозначаване на места забранени за разходка на домашни кучета.

МЯРКА III. Контрол върху изискванията за отглеждане на домашни кучета.

Контролът по спазване на програмата се извършва от кмета на Община Ветово и кметовете на съответните кметства.

МЯРКА IV. Създаване на организация за регистриране на домашните кучета и маркирането им като такива с подходяща маркировка.

1. Регистрацията на домашни кучета се извършва съгласно чл. 174 от ЗВД. Общинска администрация - Ветово изготвя и поддържа регистър на домашните кучета на база подадени декларации.

2. Таксата за домашни кучета се събира от МДТ при Община Ветово.

VII. УЧАСТНИЦИ В ПРОГРАМАТА

1. Местна власт

1.1. Общинският съвет:

1.1.1. Приема Програма за овладяване популацията на безстопанствени кучета и гласува годишен бюджет за изпълнението ѝ.

1.1.2. Ежегодно актуализира бюджета за изпълнението на приетата Програма, въз основа на годишния отчет на кмета, представен пред Общинския съвет.

1.1.3. Кметът или упълномощени от него лица организират цялостното изпълнение на Програмата, сключването на договори с приюти и стационарни и подвижни амбулатории.

1.1.4. Кметът на общината ежегодно до 1 март внася отчет за изпълнението на Програмата до изпълнителния директор на БАБХ чрез ОДБХ.

1.2. Общинска администрация:

1.2.1. Организира и координира изпълнението на заложените мерки по Програмата, съгласно утвърдения бюджет от Общинския съвет.

1.2.2. Отпечатва и разпространява материалите по Програмата.

1.2.3. Осигурява медийно отразяване на дейностите по програмата

1.2.4. Създава и поддържа регистър по чл. 54 от ЗЗЖ.

1.2.5. Обработва сигнали и жалби на граждани и организации :

- по телефон;

- писмено;

- по електронна поща.

Анонимни сигнали и жалби не се обработват. При подаване на сигнал се записват имената на гражданина или организацията и телефон за обратна връзка, посочва се мястото на инцидента и описание на кучето/та/. Действията по сигналите и жалбите се извършват от експерти в общинска администрация.

2. Ветеринарни власти - ОДБХ:

2.1. Упражняват системен контрол по отношение на хуманното отношение към животните.

2.2. Упражняват системен контрол върху дейностите по Програмата и стационарната амбулатория чрез провеждане на проверки.

2.3. Упражняват системен контрол върху ветеринарномедицинския надзор на обработените кучета чрез провеждане на проверки.

3. Организации за защита на животните /ОЗЖ/

3.1. Съдействат при изготвянето на Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Ветово.

3.2. Съдействат за обработването на постъпилите жалби и сигнали, свързани с домашни и безстопанствени кучета:

3.2.1. Съдействат в разрешаването на проблемите, потвърдени от проверките на постъпилите

сигнали.

3.2.2. Срокът за проверка на жалба за агресивни кучета е до 24 часа, а при сигнал незабавно.

3.2.3. При спешни жалби на граждани за предотвратяване на жестокост към животните, ОЗЖ получават съдействие от органите на МВР, съгласно чл. 58, ал. 4 от ЗЗЖ.

3.3. Съдействат за медийно отразяване на дейностите по Програмата.

3.4. Осигуряват надзор на обработените кучета.

3.5. Осигуряват по възможност финансова помощ.

3.6. Организируют и провеждат задомителни кампании.

3.7. Участват в съвместни образователни и информационни кампании, финансирани от общината.

3.8. Съвместна работа с частно практикуващи ветеринарни лекари, при изявено желание от тяхна страна.

VIII. СРЕДСТВА И РЕСУРСИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Източници на финансиране и материално обезпечаване на Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Ветово, съгласно чл. 40 б от ЗЗЖ:

1. Общински бюджет.
2. Постъпления от такси.
3. Дарения.
4. Проекти.
5. Организации за защита на животните

IX. ПЕРИОД НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Периодът на действие на настоящата програма е пет години от 2021 г. до 2025 година. В този период програмата може да бъде допълвана или изменяна по реда на нейното приемане – с решение на Общински съвет - Ветово

Х. ОЦЕНКА ЗА УСПЕВАЕМОСТ НА ПРОГРАМАТА

Очаквани резултати от осъществяването на програмата.

1. Качествени промени, които се очакват в следствие на изпълнение на мерките по програмата и обработването на безстопанствените кучета:

- Повишаване безопасността на гражданите.
- Регистрация, събираемост на таксите за домашни кучета и стимулиране на кастрацията им ще спомогнат за трайното решаване на проблема и овладяване на притока на нежелани животни от дома към улицата.
- Мониторинг върху популацията на безстопанствените кучета.
- Намаляване на социалното напрежение.
- Утвърждаване на европейските критерии за третиране на животни.

2. Количествени подобрения.

- Постепенно намаляване на популацията на безстопанствени кучета
- Увеличаване на броя на регистрираните домашни кучета.
- Повишаване на постъпленията от таксата, съгласно чл. 175 от ЗВД и Наредба №8 за определяне и администриране местните такси и цени на услуги на територията на Община Ветово

3. Критерии за изпълнението на програмата.

- Брой на обработените животни.
- Брой на регистрираните домашни кучета.
- Брой на кастрираните кучета, които живеят на открито
- Брой на кастрираните домашни кучета.
- Брой на задомените кучета .
- Годишен отчет за извършените дейности по програмата и резултати представени от кмета на общината пред БАБХ
- Брой на повторно обработени животни /реваксинация и обезпаразитяване на вече кастрирани животни/.

X. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

КЪМ ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ВЕТОВО

2021 г. – 2025 г.

№	Действия	Изпълнители	Срок	Източници за финансиране и прогноза за необходимите ресурси в лв.	Очакван ефект
1. Кастрация, обезпаразитяване, ваксиниране, маркиране и връщане на животните по местата на залавянето им					
1.1	Осигуряване на стационарни и / или мобилни амбулатории за обработка на безстопанствени кучета	Община; Организация за защита на животните	Постоянен	Общински бюджет; Дарения; Проекти	Възможност за обработка на кучета – безстопанствени и домашни в квартали, индустриални и животновъдни зони, и др.
1.2	Организиране на съвместни проекти/ кампании по кастрация, обезпаразитяване, маркиране и пр. на безстопанствени кучета	ОДБХ; Община; Организация за защита на животните	Ежегодно	Общински бюджет; Дарения; Проекти	Масово извършваните мероприятия по кастрация на безстопанствени кучета, допринася за по-бързото и сигурно овладяване на популацията на уличните кучета на дадена територия, а бързото им връщане по местата на залавянето им гарантира недопускането на други, необработени кучета в ареала
1.3	Просветно– информационни кампании	Медии; Ветеринарни специалисти;	Постоянен		Популяризиране действията по проблематиката, предприемани от

		Организация за защита на животните; Община			страна на местната власт и партньорите ѝ по програмата. Запознаване на населението с полезна информация за нормативните изисквания, информация за болести пренасяни от животните, начини за предотвратяване разпространението на зарази и пр.
1.4	Преброяване на безстопанствените кучета на територията на Община Ветово	Община	На 2 години	Общински бюджет; Дарения; Европейски фондове	Възможност за точна преценка промяната в популацията на безстопанствените кучета като критерий за успеваемост на мерките по програмата.
2. Регистрация на домашните кучета и контрол върху размножаването им, с цел блокиране на притока от дома към улицата.					
2.1	Изграждане на обособени места за свободно разхождане на домашни животни	Община	Постоянен	Общински бюджет; Дарения; Европейски фондове	Изпълнение на нормативно изискване към кметовете на общини да осигурят маркирани и обособени обществени места за разхождане на домашни кучета. Осигуряване на добри условия за свободно разхождане на домашните кучета, без с това да се нарушава спокойствието и комфорта на останалите граждани.
2.2	Разширяване функционалността на електронен регистър за административна регистрация на домашни кучета. Повишаване на таксата за притежаване на куче.	Община	Постоянен		Подобряване обслужването на граждани – собственици на домашни кучета при административната регистрация на животните. Повишаване събираемостта от таксата за притежаване на домашно куче.

2.3	Организиране на система за навременно подаване и получаване на информация за ветеринарна регистрация на домашните кучета	ОДБХ; Организация за защита на животните	Постоянен		Изпълнение на нормативно изискване към ветеринарните лекари за предоставяне на тази информация. Събраната информация дава ясна картина за реалния брой домашни кучета, отглеждани на територията на Община Ветово.
2.4	Актуализиране на местната нормативна уредба, съгласно действащото законодателство.	Общински съвет/ Община	При нормативна и фактическа необходимост		Навременно адаптиране на местната нормативна уредба към промените в националното законодателство.
2.5	Предписания и санкции за собственици, притежаващи куче и нарушаващи общинската наредба за притежаване и отглеждане на куче.	Община	Постоянен		Повишаване гражданската активност и отговорност при спазване на нормативните изисквания към собствениците на домашни кучета.
2.6	Организиране и провеждане на съвместни проекти / кампании по кастрация, обезпаразитяване, маркиране и пр. на домашни кучета.	ОДБХ; Организация за защита на животните; Община	Ежегодно		Стимулиране собствениците на домашни кучета да ограничат раждаемостта на своите животни и създаване на нежелано потомство.

Настоящата Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Ветово е изготвена, съгласно чл.40, ал.3 и ал.4 от ЗЗЖ, приета е с Решение № от г., по Протокол № на Общинския съвет Ветово и влиза в сила, след приемането ѝ от Общински съвет Ветово, за срок 2021-2025 г.